

У чему је ствар са пакетом предложених закона који треба да регулишу правосуђе у Србији? Шта уопште значи реизбор судија, који је кључни проблем судства у Србији данас и какви су стандарди ЕУ у тој области?

Све демократске државе воде рачуна да победник на изборима, ма како убедљива била та победа, не може да ради шта хоће. Најчешће су полуге монетарне власти (централне банке) и разне контролне функције (комисија за хартије од вредности, антимонополске комисије и сл.) заштићене од директног утицаја нове власти. Свеобухватне промене се сматрају штетним и непромишљеним и свака власт се спутава веома компликованим процедурама, уколико ипак хоће да проба да их спроведе. Ако све бране, пред налетом агресивних политичара попусте, на крају, као стуб заштите демократије, остаје судска власт која је сасвим намерно постављена изван домаћаја политичара, ма какву они подршку грађана уживали у неком тренутку. Независно судство је последња линија одбране демократије.

Реизбор је мера која даје политичарима потпуну власт над судством. У Србији је тешко рећи да је то мера којом би се укинула демократија, пошто би деловало као да смо у заблуди да демократија постоји, али рецимо да је то мера којом би се докрајчила демократија.

Преко свега овога, та мера, реизбор, била би и противуставна, али и противна стандардима ЕУ. Усвајањем реизбора, не само да бисмо докрајчили демократију, него бисмо докинули и правну државу. Само илустрације ради, никада ниједна држава на свету, која је имала прописану сталност судијске функције (а то је случај и у Србији) није спроводила реизбор (ни оне малобројне које су биле под својеврсном окупацијом СССР-а).

Цела ствар је далеко озбиљнија од сваког незадовољства судством, које несумњиво није добро, а о инфантилним насмејаним лицима наших политичара, лоше скривених намера,

и да не говорим.

Највећи проблем судства у Србији је незнање. Па незнање. Па тек онда све друго (корупција, неефикасност, услови рада итд.). Одговорност правних факултета у погледу незнања, за потребе ове расправе, оставићемо по страни (иако је јасно да та одговорност није мала). Кључни разлог незнања у судству лежи у партијском кадрирању. Сада се предлаже да се путем реизбора преда потпуна власт партијама, како би стање у судству било боље. Шта је следеће? Да пиромани постану ватрогасци? Да педофили држе обданишта, а коцкари банке (мада ово последње изазива смешак и много говори о стању савременог тзв. развијеног света).

Да ли незнање може брзо да се реши? Наравно да не може. Све да сложено вучемо најбоље могуће потезе, потребно нам је најмање десет година. О брзим променама у сложеним системима може вам говорити само тотална незналица, лудак, или фашиста.

Предложени закони имају и читав низ добрих решења, али је о њима бесмислено говорити док се не отклоне кључни недостаци, који читав судски систем суштински бацају под ноге политичарима. Та лоша решења (међу којима су најважнија реизбор и избор првог сазива Високог савета судства) су супротна стандардима ЕУ. И они нам то и кажу. Забрињавајуће је што партије којима су пуна уста ЕУ једнодушно прихватају реизбор и сва лоша решења у предложеним законима која су супротна стандардима ЕУ. Неке од тих партија, нпр. ЛДП, ни не знају како гласе ти стандарди, а неке знају, нпр. ДС, али их свеједно не примењују.

Да ли у ЕУ такво понашање „роевропског“ блока неко из ЕУ санкционише? Не. Имају важнијих геополитичких послова. А вероватно искрено ни не мисле да је демократија баш и за Србе на Балкану.

Тако добијамо наше Европљане који су антиевропски, мерено стандардима ЕУ, и представнике ЕУ који су недемократски, мерено којим год хоћете стандардима.

Све нам то говори да је изградња државе у којој је пристојно живети посао који морамо сами да обавимо. Правила струке треба поштовати, добре стандарде ЕУ примењивати, знање развијати, корупцију и организовани криминал сасецати, без обзира шта о томе

Судство, партије и ЕУ

Пише: Бранко Павловић
уторак, 25 новембар 2008 19:36

мисли Холандија, независно од тога где је Ратко Младић и све упркос нашим Европљанима.